

استغفای ۲ نویسنده متعهد و حواشی آن

داوود امیریان و محمود جوانبخت به دلیل آنچه «سکوت و انفعال انجمن نویسندگان کودک و نوجوان نسبت به یورش دشمنان ایران» عنوان کردند، از این انجمن استعفا کردند. در متن نامه استغفای این دو نویسنده که به ایسنا ارسال شده، خطاب به رئیس هیات‌مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان آمده‌است:

این نامه درخواست استغفای ما است، متأسفانه سکوت و انفعال انجمن نسبت به یورشی که دشمنان ایران عزیز در ۹ اسفندماه‌سال گذشته‌آغاز کردند، غیرقابل توجیه‌ویدیرش است. آدم باخودش فکرمی‌کند که نکند اخبار جنایت‌های وحشتناکی که دشمن مرتکب شد و در روز نخست جنگ فقط ۱۶۸ کودک مظلوم را در میناب به خاک و خون کشید، به گوش شما و سایر اعضای هیات‌مدیره انجمن نرسیده است. یا در رسانه‌ها نخوانداید و نشنیده‌اید که در طول جنگ؟ روزه چندصد کودک به‌شهادت رسیدندو چند هزار کودک مجروح شدند یا عزیزان‌شان را از دست دادند و گرد یتیمی بر سرشان نشست؟ یعنی واقعا اسم ما کان که پیکر نازنینش پیدا نشد، به گوش شما و دوستان‌تان نخورد؟ و چشم‌های قشنگ او را ندیدید؟ و ناله‌های جگرخراش مادرش را نشنیدید؟ صدای گریه‌های دخترپچه‌ها و پسرپچه‌ها زیر تابوت پدر یا مادر شهیدشان را چه؟ ویرانی مدرسه‌ها و کتابخانه‌ها و کتاب‌فروشی‌ها را چه؟ ندیدید؟ یا نخواستید که ببینید؟ به‌هرحال این سکوت شرم‌آور در حافظه‌ها ثبت خواهد شد.

مناف پیحی‌پور نایب‌رئیس انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در واکنش به این استعفا در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌ها گفت: ما یک روز قبل از دورمی خبردار شدیم که چنین نامه‌ای در رسانه‌ها منتشر شده است. شخصا از خواندن آن جاخوادم. قاعدتا چنین نامه‌ای اول باید به‌خود انجمن تحویل شود و بعدا اگر دلیلی برای انتشار عمومی آن باشد، منتشر خواهد شد. به‌نظر می‌رسید این نامه ناشی از سوءتفاهم باشد؛ منتها سوءتفاهمی که به‌جای تقبل‌رحمت باجست‌وجویی ساده، به عرصه رسانه‌ها رفت. این استعفا و انتشار نامه‌آن هم به‌این صورت، جای تعجب داشت.

پای شهید نواب صفوی به روایت فتح باز شد!

همزمان با آغاز هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران دومین جلداز مجموعه «زندگی علما» منتشر شد. مجموعه مذکور شامل هفت جلد زندگی‌نامه از علمایی است که هرکدام نقشی در انقلاب اسلامی داشته‌اند که خواننده را با حال و هوای درون خانه این هفت عالم آشنا می‌کند. علمایی همچون: «حضرات آیات امام خمینی، مصطفی خمینی، بروجردی، سید علی قاضی، مرعشی نجفی، شهید بهشتی و علامه طباطبایی» که با استقبال چشمگیر مخاطبین بارها تجدید چاپ شده است، انتشارات روایت فتح بعد از برگزاری جلسات متعدد با نخبگان و علمای حوزه علمیه مجموعه دوم زندگی علما را پس از پژوهش و تحقیقات گسترده آماده‌انتشار کرده‌است. دومین جلد از این مجموعه به زندگی سراسر مبارزه شهید سید مجتبی نواب صفوی می‌پردازد که به قلم سرکار خانم مرضیه مسلمی نائینی در ۱۴۴ صفحه نوشته و بهار ۱۴۰۵ منتشر شده است.

برشی از متن: اردیبهشت سال ۱۳۲۷ صهیون‌ها به خیال برتری قوم‌شان و برگشت به سرزمین مادری، فلسطین را مورد حملات شدید قرار دادند. با اعلام موجودیت اسرائیل، روزنامه‌های لبنان و مصر و روسیه هم پراز مقالات و عکس‌هایی شد که دل هر مسلمان و آزاده‌ای را به درد می‌آورد. نواب، اسطوره آزادیخواهی عصر خودش، آرام و قرار نداشت و می‌گفت: «همین ابتدای کار باید اسرائیل را در نطفه خفه کرد. نباید بذاری مثل یک غده سرطانی رشد کنه. اگه تاغده هست فکری به حالش نکنیم، ریشه می‌زند و ریشه‌هاش به همه جا می‌رسه.» او حتی به نجیب پاشا و جمال عبدالناصر هم پیام داده بود که «جلوی اسرائیل را باید بگیرین، وگرنه در آینده نه چندان دور در مقابل قیام قیام می‌کنن.»

مقابل قیام قیام می‌کنن.»

پویش ملی مطالعاتی «خدا با ماست» با محوریت کتابی به همین نام و با هدف تبیین و بررسی نقش «معیت و همراهی خداوند متعال» در اندیشه‌های رهبر شهید انقلاب اسلامی برگزار می‌شود. در روزهای پس از شهادت قائد امت، حضرت امام خامنه‌ای (ره)، رجوع به بیانات و مکتوبات ایشان به‌عنوان مرهمی بر دل‌های داغدار، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است؛ چنان‌که به گفته این شهید عزیز، زنده نگه‌داشتن یاد

پویش ملی

«خدا با ماست»

آغاز شد

و خاطره شهدا، کمتر از شهادت نیست و کتاب به‌عنوان یکی از ماندگارترین و بی‌بدیل‌ترین محصولات فرهنگی، جایگاهی ویژه در این مسیر دارد. در همین راستا، کتاب «خدا با ماست» که از سوی انتشارات کتاب چمکران منتشر شده، مجموعه‌ای از سخنان رهبر شهید با تمرکز بر مفهوم همراهی و نصرت الهی در مسیر انقلاب اسلامی ایران را در بر می‌گیرد. این اثر می‌کوشد با بازخوانی بیانات ایشان، تصویری روشن از مؤلفه‌های معنوی و

الهی در پیشرفت و استقامت ملت ایران ارائه دهد. رهبر شهید در این بیانات، ویژگی‌ها و شاخصه‌هایی برای ملت ایران و رهروان انقلاب اسلامی برمی‌شمارند که هریک بیانگر حقیقتی ماندگار از نقش ایمان، توکل و اتکا به خداوند در مقاطع مختلف تاریخ انقلاب است. علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به پایگاه اینترنتی انتشارات کتاب چمکران به نشانی www.ketabchamkaran.ir در این طرح شرکت کنند.

گفتار خسرو باباخانی، نویسنده دفاع مقدس درباره «نوشتن در جنگ» و «نوشتن از جنگ»

تجربه‌عمو خسرو از جنگ و تحصیل

زینب گل‌محمدی
 قفسه کتاب

با باخانی در پاتوق «حرفی‌نو» برگزار شد. آنچه می‌خوانید برگرفته از گفت‌وگوهای سریع و پرمفz خسرو باباخانی نویسنده و فعال فرهنگی در این نشست است که در آن با نگاهی انتقادی و در عین حال دلسوزانه، به تحولات ادبیات دفاع مقدس اول و دوم و سوم می‌پردازد. وی با بیان گلایه‌ای عمیق از تغییر اولویت‌های فرهنگی، بر «سقوط کیفیت رمان‌نویسی» و «غلبه خاطره‌نویسی‌های سطحی و ویرایش‌نشده» بر بازار کتاب تأکید می‌کند؛ موضوعی که به‌ر ضرر نویسندگان حرفه‌ای تمام شده و راه را برای آثار فاقد اصالت باز کرده است.

باباخانی در این گفتار با بافتی روایی و احساسی، خاطراتی تلخ و شیرین از دوران جنگ تحمیلی، همکلاسی مظلوم و شهید او به نام «سیدعلی» و لحنات سوزناک وداع با همسرش در زیر بمباران‌های سنگین را بازگو می‌کند. باباخانی در اینجا نشان می‌دهد که چگونه رمان و ادبیات داستانی می‌تواند عمق و حقیقتی را منتقل کند که حتی مستندترین گزارش‌های تاریخی نیز از عهده آن برنمی‌آیند. در ادامه، متن کامل این گفتار پیش‌روی شماست.

دگرگونی در مستندسازی

آقای محسن کاظمی، شما در این مملکت مستندنویسی را کاملاً دگرگون کردید و نوآوری‌ای بی‌سابقه به‌وجود آوردید. پیش از آن، آنچه به‌عنوان مستند می‌نوشتیم بیشتر شبیه شوخی بود. با یکی دو ساعت مصاحبه، پیاده‌سازی متن و نوشتن متنی شاعرانه،

محمد رضا شیریادی
 معاون سازمان مشاوران و متخصصان ملل اسلامی

پس از تجربه دوران جنگ تحمیلی سوم و در شرایطی که آتش بس ناپایدار برقرار شده است، جامعه ایران با لایه‌های متعددی از آسیب‌ها روبه‌روست. آسیب‌های اقتصادی، زیرساختی، روحی و اجتماعی همگی در کنار یک‌دیگر قرار گرفته‌اند. در چنین شرایطی تصمیم به برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران، معناهای متعدد پیدا می‌کند. این یادداشت تلاش دارد تا با تمرکز بر دو محور اصلی یعنی اقتصاد نشر و تاب‌آوری فرهنگی، فواید این شکل از برگزاری را در شرایط کنونی بررسی کند.

صرفه‌جویی در منابع اقتصادی کشور

به‌طورکل، یکی از نخستین و آشکارترین فواید برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب، کاهش چشمگیر هزینه‌های جانبی است. در شرایط پسا‌جنگ که کشور با کسری بودجه ناشی از مخارج جنگی و همچنین کاهش درآمدهای ناشی از اختلال در تولید و تجارت مواجه است، هر ریال صرفه‌جویی شده می‌تواند در مسیرهای دیگری مانند بازسازی زیرساخت‌ها و یا حمایت از خانواده‌های آسیب‌دیده هزینه شود. برگزاری نمایشگاه مجازی این امکان را فراهم می‌کند که بودجه محدود فرهنگی مستقیماً در مسیر حمایت از ناشران، تخفیف به خریداران و تولید محتوا به‌کار گرفته شود. از سوی دیگر ناشران نیز در این الگوی جدید، هزینه‌های سنگین حمل کتاب، بیمه محموله‌ها در مسیرهای نامن، اجاره غرفه و ... را نخواهند داشت. بسیاری از ناشران کوچک و متوسط که پس از جنگ با کاهش شدید نقدینگی مواجه شده‌اند، امکان حضور در یک نمایشگاه حضوری را به‌هیچ‌وجه نخواهند داشت. اما حضور مجازی با هزینه بسیار کمتر، به آنها اجازه می‌دهد بدون تحمل فشار مالی اضافی، در رویداد با اهمیت سالانه صنعت نشر حضور پیداکنند.

دسترسی برابر و کاهش هزینه‌های مخاطب

در نمایشگاه حضوری، خانواده‌ای که در سیستان و بلوچستان، خوزستان، آذربایجان غربی یا هر استان مرزی دیگری زندگی می‌کند، برای خرید کتاب باید هزینه‌سنگین سفر به تهران، اسکان و رفت‌وآمد را تقبل می‌کرد. اکنون چند سالی است که با افزودن بخش مجازی به این رویداد امکان حضور این خانواده‌ها در مناطق دوردست از مرکز نیز فراهم شده و یک شهروند در چابهار، زاهدان، اهواز یا کرمانشاه می‌تواند از تمام امکانات نمایشگاه استفاده کند. ارسال کتاب به سراسر کشور با استفاده از سیستم پست نیز بر سهل‌تر شدن این امکان دسترسی افزوده است. علاوه بر این شکل مجازی امکان خرید لحظه به لحظه و بدون نیاز به حضور فیزیکی در ترافیک و شلوغی‌را فراهم می‌کند.

آن، به‌ندرت توانستم مستندی بخوانم.

تأثیر غیر قابل انکار سرهنگی

البته آقای سرهنگی نیز در این زمینه تأثیرگذارند؛ هرچند به تعریف افرادی مانند من نیازی ندارند. بنده خودم شنیدم که رهبر شهید انقلاب فرمودند: «اگر بنده شاعر بودم، یقیناً در مدح آقای سرهنگی قصیده می‌ساختم». وقتی چنین مقامی این را

پاسخ به این سؤال که چرا باید نمایشگاه مجازی کتاب تهران را برگزار کرد؟

تاب‌آوری اقتصادی و فرهنگی در شرایط بحران

شلوغ جمع شویم، در فضای مجازی جمع می‌شویم. این توانایی برای بازتعریف مناسک در قالب جدید، یکی از مؤلفه‌های اصلی جوامعی است که در طول تاریخ خود با راه‌با بحران‌های بزرگ روبه‌رو بوده‌اند.

مزیت‌های خاص، شکل مجازی برای التیام و بازسازی

شکل مجازی، امکاناتی را فراهم می‌کند که در شکل حضوری وجود ندارد. یکی از این امکانات، قابلیت ضبط و بازپخش برنامه‌هاست. در نمایشگاه حضوری، اگر یک نشست نویسندگان را از دست می‌دادید، دیگر قابل جبران نبود. اما در نمایشگاه مجازی، تمام نشست‌ها، کارگاه‌ها و گفت‌وگوها ضبط و برای استفاده بعدی در دسترس خواهند بود. خانواده‌هایی که در روز برگزاری یک برنامه خاص، امکان اتصال به اینترنت را ندارند، می‌توانند بعداً آن را ببینند. امکان دیگر، شخصی‌سازی تجربه است. هر مخاطب می‌تواند براساس علاقه خود، مسیر حرکت در نمایشگاه را طراحی کند. یک مادر بدون نیاز به همراه بردن کودک درحال میان جمعیت، می‌تواند از خانه به‌غرفه ناشران حوزه کودک سر بزند. یک پژوهشگر می‌تواند بدون اتلاف‌وقت برای رفت‌وآمد میان غرفه‌ها، همه ناشرانی را که در حوزه تخصصی او کتاب منتشر می‌کنند، در کمتر از یک ساعت مرور کند. از منظر روان‌شناختی، این کنترل و انتخاب شخصی، عاملی برای کاهش اضطراب است. در شرایط پسا‌جنگ که بسیاری از مردم احساس بی‌کنترلی بر زندگی خود دارند، فرصت تصمیم‌گیری مستقل درباره نحوه خرید کتاب می‌تواند یک تجربه بازآوانی کوچک اما معنادار باشد. به همین ترتیب، امکان خرید ناشناس بدون مواجهه با دیگران، برای کسانی که هنوز آثار روحی جنگ را حمل می‌کنند، یک مزیت قابل‌توجه محسوب می‌شود. بی‌تردید، شکل مجازی، محدودیت‌هایی هم دارد. نبود امکان لمس و ورق‌زدن کتاب، دشواری مرور تصادفی عناوین جدید، کاهش تعاملات چهره به چهره میان نویسندگان و مخاطبان و وابستگی کامل به اینترنت پایدار ازجمله این محدودیت‌ها هستند. در شرایط فعلی کشور، احتمال قطعی‌های مکرر اینترنت یا اختلال در شبکه نیز وجود دارد که می‌تواند تجربه کاربری را مختل کند. با این حال تجربه سال‌های گذشته از برگزاری نمایشگاه‌های مجازی نشان داده که بسیاری از این محدودیت‌ها قابل مدیریت هستند. برای جبران نبود امکان ورق‌زدن، ناشران می‌توانند نمونه صفحات بیشتری را به‌صورت رایگان در دسترس بگذارند. برای جبران کاهش تعاملات، می‌توان جلسات پرسش و پاسخ زنده آنلاین برگزار کرد. برای مقابله با قطعی اینترنت، می‌توان محتوای مهم را از قبل در پلتفرم‌های جایگزین مانند رادیو و تلویزیون بخش کرد. مهم‌تر از همه، باید پذیرفت که نمایشگاه مجازی بهترین گزینه در دسترس در شرایط کنونی است.

تاب‌آوری فرهنگی و تداوم حیات اجتماعی

اقتصاد نشر تنها یک سوی ماجراست. سوی دیگر کارکردهای نمادین و اجتماعی نمایشگاه کتاب است. نمایشگاه کتاب تهران در فرهنگ ایرانی همیشه فراتر از یک بازار فروش بوده است. این رویداد هر سال نماد آغاز بهار فرهنگی، فضایی برای ملاقات اهالی قلم و فرصتی برای خانواده‌ها جهت گذراندن یک روز فرهنگی بود. در شرایط فعلی کشور، مردم تشنه بازگشت به همین نشانه‌های زندگی عادی هستند. تعطیل کردن نمایشگاه به دلیل شرایط جنگی، پیام ناخواسته‌ای به جامعه می‌فرستد: همه چیز متوقف شده، حتی کتاب و فرهنگ. برگزاری نمایشگاه مجازی این پیام را اصلاح می‌کند و می‌گوید زندگی فرهنگی ادامه دارد. نمایشگاه مجازی به خانواده‌ها اجازه می‌دهد دور هم جمع شوند، پای لپ‌تاپ یا تبلت بنشینند، کتاب انتخاب کنند و درباره خرید آن صحبت کنند. این کنش ساده، بازسازی کوچکی از همان آیین‌های اجتماعی پیش از جنگ است.

تاب‌آوری فرهنگی یعنی جامعه در برابر ضربه‌های سنگین، هویت و مناسک خود را حفظ کند. نمایشگاه کتاب یکی از همین مناسک ملی است. برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب، انعطاف‌پذیری فرهنگی جامعه ایران را نشان می‌دهد. وقتی نمی‌توانیم در یک فضای بزرگ و

از برگزاری هم برای دولت صرفه‌جویی مالی به همراه دارد و هم برای ناشران و مخاطبان. از منظر تاب‌آوری، نمایشگاه مجازی نشان می‌دهد که صنعت نشر و فرهنگ ایرانی قادر به ادامه حیات در سخت‌ترین شرایط است و آیین‌های ملی مانند نمایشگاه کتاب، حتی در قالب جدید خود، می‌توانند نقش مهمی در بازگرداندن حس عادی بودن به زندگی مردم ایفاکنند.

برش

بازگرداندن

حس عادی بودن زندگی به مردم

برگزاری هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران در شرایط کنونی، یک تصمیم چندبعدی با فواید قابل توجه در دو حوزه اقتصاد و تاب‌آوری است. از منظر اقتصادی این شکل